

صداهای دد، بب، مم به آرامی به کلمات مفهوم‌تر تبدیل میشوند و می‌تواند بابا و مامای با معنی پدر و مادرش را بگوید و بتدریج نشان می‌دهد که معنی اسم اشیا را می‌فهمد. اگر از چیزی ناخشنود باشد "نه" می‌گوید. چمن سرش با تمایل به راه رفتن گرم شده است ممکن است در حرف زدن قدری کند شود. وقتی چیزی می‌خواهد، به کمک دست و حرکات صورت و بکارگیری یک کلمه شما را متوجه تقاضایش می‌کند.

جغغه را قایم کن

۳ شی را که مثل جغغه از خود صدا تولید میکنند را به کودک نشان دهید. اجازه دهید برای مدت کوتاهی با آنها بازی کند سپس هر سه را زیر یک میز یا جعبه یا پارچه مخفی کنید و صدای یکی از آنها را در بیاورید از او بخواهید حدس بزند کدامیک از اشیا صدا تولید کرده‌اند.

در خلوت

زمانی را با کودک در جایی که صدای رادیو یا تلویزیون نمی‌آید و کسی مزاحم نیست برای حرف زدن با او اختصاص دهید و در باره کاری که انجام می‌دهید یا او انجام می‌دهد به او توضیح دهید. توجه او را به حرکت لبها و دهان خود جلب کنید. وقتی او حرف می‌زند او را تشویق کنید که حرکات شما را تکرار کند.

دست زدن با ریتم

برای کودک آهنگهای شاد کودکانه محلی یا ملی بخوانید و او را تشویق به کف زدن و حرکت موزون اندامها کنید. اینکار را با استفاده از گوش دادن به موزیک هم می‌توانید انجام دهید.

گوش دادن به تلفن

وقتی پدر یا یکی از نزدیکانی که کودک آنها را می‌شناسد تلفن می‌زند از آنها بخواهید برای مدت کوتاهی با کودک صحبت کنند. او احتمالاً هنوز نمی‌خواهد یا نمی‌تواند با تلفن صحبت کند ولی از اینکه صدای آشنایی از آن سوی خط می‌آید لذت می‌برد.

جمله سازی

وقتی کارهای خانه را انجام می‌دهید یا غذا می‌خورید، درباره آن به کودک توضیح دهید. تشویقش کنید که جملات دو کلمه‌ای مثل "آب بده، به به می‌خوام" را ادا کند. این مرحله از سخن گفتن او را برای بیان جملات بزرگتر کمک میکند.

کتابخوان کوچک

هر روز برایش با اختصاص وقت معینی کتاب بخوانید. او را در بغل بگیرید و برایش نام عکس‌هایی که در کتاب می‌بیند را ببرید. برخی اوقات از او بپرسید "پیشی کو؟ جوجو کدام است؟" ممکن است ابتدای کار خیلی نتواند آنها را در کتاب نشان بدهد ولی از این موضوع نگران نشوید و آنرا تکرار کنید.

یاری رسان بزرگ

کودک شما میتواند کمک کننده خوبی باشد. به او دستورات ساده‌ای مثل: "میتونی پوشکت را برام بیاری؟ بدهید. شلواریت رو به من بده." ممکن است نیاز به اشاره به محل آن شی باشد. بعد از اینکه این کار را کرد از او تشکر کنید و یادآوری کنید که چه کمک بزرگی کرده است.

حرکات درشت نوپا (12-16)

همه اینک کودک پر کار شما می‌تواند به سرعت در اطراف خانه جابجا شود. شاید بتواند خودش بایستد و با گرفتن مبلمان خانه راه برود یا خودش به خوبی راه برود. او سعی می‌کند از پله‌ها بالا برود و چشمان مراقب شما خیلی مهم است. کودک شما عاشق هل دادن و کشیدن اشیاء است و روز به روز نیرومندتر می‌شود.

بیا بریم قدم بزنیم

کودک شما عاشق قدم زدن و دیدن چیزهای تازه است. درباره چیزی که می‌بینید با او صحبت کنید. در یک مکان باز، به او اجازه بدهید اسباب‌بازی چرخ‌دار خود را بکشد. وقتی که او خودش به تنهایی شیء بزرگی را حرکت می‌دهد، از احساس قدرت لذت می‌برد. دقت کنید که اسباب‌بازی چرخ‌دار را بصورت ایمن نگه داشته باشد.

در قایق پارو بزن

بگذارید کودکتان روی اسب چوبی گهواره‌ای یا روی یک صندلی تاب بخورد. او را روی زانوهایتان بگذارید و بدن‌تان را جلو عقب کنید. روی کف‌اتاق در مقابل او بنشینید، دست او را بگیرید و به آرامی او را جلو عقب بکشید. وقتی او را جلو و عقب می‌کنید شعری بخوانید مثل، "پارو بزن پارو بزن با قایقت."

یک ملحفه یا روتختی بردارید و روی میز یا پشت دوتا صندلی پهن کنید طوری که یک تونل درست شود. کودک را تشویق کنید تا سینه‌خیز از وسط آن بگذرد. «از وسط بیا» «رفتی اونجا» «تو این کار رو کردی!» خواهر و برادرها هم این بازی را جالب انجام می‌دهند.

توپ را بغلتان

کودک شما از بازی با توپ لذت می‌برد شما می‌توانید مقابل او بنشینید و توپ را به طرف او بغلتانید او را تشویق کنید تا توپ را دوباره به سمت شما بغلتاند. وقتی که این کار را کرد برای او دست بزنید. اگر توپ بزرگ و نرم باشد (مثل توپهای پارچه ای یا بادی بزرگ)، ممکن است بتواند آن را بگیرد.

قدم زدن انگشتی

وقتی کودک انگشتتان را گرفته است همراه با او قدم بزنید. کودک تصمیم بگیرد که بروید یا بایستید. درباره آنچه که می‌بینید و جایی که می‌روید صحبت کنید «بیا بریم طرف اون گلها» «بیا بریم پایین اون تپه»؛ یا «تو خیلی خوب راه می‌روی!».

هیجان رقص

آهنگ رقص شاد بگذارید و به کودک نشان دهید که چطور برقصد! حرکت کنید، بچرخید و دست بزنید و پاهایتان را بکوبید. تعداد زیادی آهنگ مختلف را امتحان کنید. تعدادی شال گردن و روبان را تکان دهید، مهمانی رقص داشته باشید.

حرکات ریز نوپا (۱۶-۱۲ ماهه)

حالا کودک با مهارت بیشتری از انگشتانش استفاده می‌کند. او با انگشت اشاره نشان می‌دهد و می‌تواند تکه‌های کوچک نان صبحانه را با کمک انگشت شست و انگشت دیگر بردارد. او می‌تواند مداد رنگی یا ماژیکی را نگه دارد و با آن خط بکشد و می‌تواند اشیاء کوچکی مثل میخ را بردارد و درون جعبه میخ بگذارد.

شکوفایی هنری

بگذارید کودک شما با استفاده از یک مداد رنگی و کاغذ بزرگ برای شما نقاشی بکشد. فضای زیادی در اتاق برای کودک فراهم کنید. ممکن است کودک فقط چند تا خط بکشد، ولی خیلی او را تشویق کنید: «به این تصویری که کشیدی نگاه کن!» مطمئن شوید وقتی کارتان تمام شد مداد رنگی‌ها را جمع کنید. کودک شما هنوز نمی‌داند که شما فقط می‌خواهید با آنها روی کاغذ بکشید.

پرتاب توپ

فرزندتان را تشویق کنید تا پرتاب توپ نرم و کوچکی را تمرین کند. او را ایستاده در جایی بگذارید و توپ را پرتاب کنید. دوباره امتحان کنید - ببینید تا کجا می‌رود. در ابتدا او ممکن است احتیاج داشته باشد که شما چگونگی پرتاب توپ را به او نشان دهید. «وای، نگاه کن تا کجا رفت!»

ساخت با کارت

جعبه‌های شیر را برای استفاده به عنوان آجر بشوئید و جمع‌آوری کنید. به کودک نشان دهید که چطور آنها را روی هم بگذارد، بعد آنها را خراب کنید. آنها را روی هم بچینید تا دیواری بسازید و دوباره آن را خراب کنید.

نوار چسب

با نوار چسب، گلوله‌ای چسبناک درست کنید. به نحوی که بیرون آن چسبناک باشد. آن را به کودک بدهید تا با آن بازی کند. این کار برای کودک بسیار سرگرم‌کننده است و تمرین خوبی برای انگشتانش هست.

چلانند

یک اسفنج، لیف، یا توپ اسفنجی به کودک بدهید تا در حمام با آن بازی کند. به کودک نشان دهید که چطور آب را بگیرد و به بیرون بچلانند. باید اجازه دهید کودک با اسباب‌بازی پلاستیکی آب‌پاش بازی کند. واقعا به او خوش می‌گذرد.

پر کردن و خالی کردن

یک ظرف یا جعبه پلاستیکی و تعدادی وسیله مثل گیره لباس، یک قاشق، یک ماشین اسباب‌بازی و یک قرقره به کودک بدهید. مطمئن باشید که این وسیله‌ها به اندازه کافی بزرگ هستند که خطر خفگی نداشته باشند. به کودک نشان دهید که چطور همه را داخل جعبه بگذارد، بعد آنها را دوباره بیرون بریزد. فردا جعبه و اشیاء آن را تغییر دهید.

زمان کتابخانه

حدوداً هر دو هفته برنامه رفتن به کتابخانه را ترتیب دهید. کتب جدید را با کمک کودک خود انتخاب کنید و بردارید. هر روز آنها را جلوی رویتان بگیرید و با هم داستان را بخوانید، در مورد عکسها با هم صحبت کنید و به وی اجازه دهید کتاب را ورق بزند و به عکسها اشاره کند. چه اوقات زیبایی را با هم می‌گذرانید!

حل مسئله نوپا 12-16 ماهه

کودک شما مشغول جستجو است او از نگه داشتن، چیدن، و بازی کردن با اسباب‌بازی‌ها لذت می‌برد. او بخش‌های بدن خود را یاد می‌گیرد و می‌تواند در صورت سؤال کردن حداقل به یکی از آنها اشاره کند. او از کتابها و دست زدن به عکسهای مورد علاقه‌اش لذت می‌برد. اجازه دهید در ورق زدن کتاب کمک کند. از اینکه بفهمد اشیا چگونه کار می‌کنند لذت می‌برد.

با یک قوطی بزرگ کنسرو یا ظرف پلاستیکی، قلک درست کنید. شکاف درازی حدود یک سانتی‌متر روی جعبه ایجاد کنید. از در شیشه‌های نوشابه به عنوان «پول» استفاده کنید یا تکه‌های گرد از جعبه ببرید. چگونگی گذاشتن سکه‌ها را درون قلک به کودک نشان دهید.

نقاشی با آب

یک قلموی تمیز و سطل کوچکی از آب صاف به کودک بدهید. در یک روز آفتابی، بیرون بروید و اجازه دهید کودک روی دیوارها، پیاده‌رو یا حصار اطراف خانه با آب نقاشی کند. کودک شما از این نقاشی لذت خواهد برد. سپس منتظر باشید تا خشک شود و دوباره نقاشی بکشید. این کار را درون خانه با یک قلمو و یک تکه کاغذ امتحان کنید «نگاه کن نقاشی داره محو می‌شه!».

حل مسئله

به کودک اجازه دهید تا بررسی کند اشیاء چطور کار می‌کنند و چه کاری انجام می‌دهند. به کودک نشان دهید که چطور کلید لامپ را روشن و خاموش می‌کند. نشان دهید که چطور چراغ قوه کار می‌کند. با او در مورد اینکه چه کار می‌کنید و چرا این کار را می‌کنید صحبت کنید: «من کتم را می‌پوشم چون سردم است».

جستجوگر کوچولو

در زمان آرامی، از کودک بخواهید که پتو را پیدا کند یا کتاب را از اتاق دیگری بیاورد. از او چیزهایی بخواهید که در این موقع نمی‌تواند ببیند. ممکن است به اندکی کمک نیاز داشته باشد. وقتی کودک موفق شد، حتماً بگوئید «متشکرم».

بازی جور کردن

بچه‌ها در این سن تازه به این موضوع دقت می‌کنند که چه وقت دو شیء به هم شبیه‌اند، به خصوص کفش، جوراب، یا چیزهای دیگری که می‌شناسند. این بازی را انجام دهید: یک لنگه کفش یا جوراب کودک را بردارید. از کودک سؤال کنید، لنگه دیگر که درست مثل این هست کجاست؟ به کودک کمک کنید تا جور کند. «بله، این دو تا مثل همند».

مثل من توهم انجام بده

یک بازی با کودکان انجام دهید. چیزی انجام دهید و سعی کنید کودک هم از شما تقلید کند دست بزنید، اگر او سعی می کند بگوئید: «نگاه کن: تو هم می توانی دست بزنی!» بینی خود را لمس کنید، زبانتان را بیرون بیاورید و بگوئید «تو هم سعی کن!» وقتی او کاری تازه انجام می دهد، از او تقلید کنید. شاد باشید. شما می توانید این کار را با آینه هم امتحان کنید

[شخصی-اجتماعی نوپا \(۱۶-۱۲ ماهه \)](#)

کودک اجتماعی شما دوست دارد توپ را غل دهد و دالی موشه یا بازی های تعاملی را با شما انجام دهد. او احتیاج دارد بداند که شما نزدیک هستید. در واقع دوست دارد در مرکز توجه قرار بگیرد! نسبت به شما عاطفه عمیقی نشان می دهد اما وقتی کارها مطابق میل او پیش نمی روند ممکن است کج خلقی کند. او نسبت به مهارت های احساس غرور می کند، و می خواهد یاد بگیرد که چطور به تنهایی کارهایش را انجام دهد.

ممکن است کودک شما دوست داشته باشد که کلاه‌ها و کفش‌های مختلف را بپوشد و خودش را در آینه نگاه کند. یک جعبه تعویض لباس مثل شال‌گردن و ماسک‌های خنده‌دار درست کنید. گهگاه چیزهای جدید به آنها اضافه کنید. می‌توانید چیزهای جالبی از فروشگاه لباس یا لباسهای بدون استفاده بزرگترها پیدا کنید.

در کارهای خانه کمک کن

کودک شما می‌تواند در کارهای کوچکی مثل پاک کردن سفره با اسفنج، به هم زدن غذا یا جارو کردن اندکی گرد و خاک با یک جاروی کوچک، به شما کمک کند. او از انجام دادن کار مشخص شده برای شما لذت می‌برد. حتماً به خاطر کمک او را تشویق کنید.

مسواک زدن دندانها

مسواک کودک را به او بدهید. اجازه دهید به چگونگی مسواک زدن شما یا خواهر برادرش نگاه کند. اندکی خمیر دندان (بدون فلوراید) روی مسواک بگذارید تا کودک آن را مزمزه کند. انتظار نداشته باشید زیاد مسواک بزند، احتمال دارد هنگام یادگیری این کار جدید مسواک را بچود، و شما ممکن است این کار را برایش تمام کنید. در پایان مسواک وی را در محلی ایمن و تمیز برای استفاده در نوبت بعد قرار دهید.

رفتن به بازار برای خرید کردن

کودک را همراه خودتان برای «کمک» به سوپر مارکت ببرید. درباره همه رنگها و بوها با آن صحبت کنید. اجازه دهید کودک چیزی مثل یک قوطی یا آبمیوه را نگه دارد. هنگام حساب کردن بگذارید کودک به صندوق پرداخت کند. چه دستیار خوبی!

قایم باشک

در خانه با قایم شدن پشت در، بازی قایم باشک انجام دهید، کودک را صدا کنید بعد از گوشه‌ای به او نگاه کنید تا شما را پیدا کند. یک خواهر یا برادر می‌تواند این بازی را جالب انجام دهد. این کمک می‌کند تا بچه بفهمد وقتی شما دیده نمی‌شوید، باز هم برمی‌گردد.

حمام کردن کودک

هنگام استحمام کودک، اجازه دهید او یک عروسک پلاستیکی را بشوید. به کودک نشان دهید که چطور با عروسک به ملایمت رفتار کند. بعداً، اجازه دهید کودک آن را خشک کند و در آغوش بگیرد. این کار دوست داشتن را به او یاد می‌دهد.

زمان نظافت

از کودک بخواهید که کمک کند اسباب‌بازی‌ها را جمع کنید. شما به یک جعبه یا قفسه احتیاج دارید تا اسباب‌بازی‌ها را در آن قرار دهید. اسباب‌بازی‌ها و چگونگی گذاشتن آنها را در مکان مورد نظر به کودک نشان دهید. «چه دستیار خوبی».